

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

"У дапамогу педагогу"
Серыя

*Сто тысяч год князі вакол шуміць налі,
Сто тысяч год князі вакол гудзіць дубровы,
Накуць гурцы вакол свідтаць наша мова,
Накуць і сурь беларусы на Зямлі.*

У. Караткевіч

5 (271)

май

2024

Наш часопіс
у Telegram

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Методыка і вопыт

- 3 *Валочка Г. М.* Дыягнастычныя матэрыялы для праверкі сфарміраванасці прадметных і метапрадметных адукацыйных вынікаў (Беларуская мова. VI—VII класы)
- 10 *Штыцько І. А.* Віктарына па беларускай мове і літаратуры для вучняў V класа
- 12 Прыкладныя тэмы сачыненняў. *Падрыхтаваў А. І. Андруковіч*

Запрашаем на ўрок

- 13 *Навумчык М. І.* Урок дадатковага чытання ў VI класе па кнізе Анатоля Бутэвіча «У гасцях у вечнасці»
- 17 *Троцкая Т. А.* Падагульняльныя ўрокі па беларускай літаратуры ў форме гульні «Пяць падказак»
- 21 *Казакевіч-Альшанец Н. Г.* Рабочыя аркушы да ўрокаў беларускай літаратуры (Паўтарэнне і падагульненне вывучанага за год, XI клас)
- 26 *Казлоўская І. І.* Тэставыя заданні па тэме «Часціца як часціна мовы» (VII клас)
- 29 *Лашук К. В.* Сінтаксічныя канструкцыі з чужой мовай (кантрольная тэставая работа для IX класа)
- 31 *Машканова С. А.* Ужыванне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў, дзеепрыметнікавых і дзеепрыслоўных зваротаў (урок у X класе)
- 34 *Петрашкевіч Н. І.* Знакі прыпынку ў канструкцыях з чужой мовай (XI клас, павышаны ўзровень)

Рыхтуемца да тэсціравання

- 36 *Васілевіч С. Л.* Падрыхтоўка да цэнтралізаванага экзамену па беларускай мове: практычныя заданні з адказамі: комплексы №№ 24—25
- 44 *Лойша Т. В.* Міні-практыкум па беларускай марфалогіі: тэставыя заданні па тэме «Займеннік»

Пазакласная работа

- 48 *Багдановіч М. І.* Знаўцы і эрудыты: пазнавальна-займальная гульня для вучняў V—VIII класаў
- 50 *Дайнека Т. У.* «Я пайду сваёй сцежкай-дарогай...»: літаратурная гасцеўня, прысвечаная паэту Паўлюку Трусу (VIII—XI класы)
- 57 *Андрасюк В. І.* Мову, спадчыну сваю шануй і беражы: інтэлектуальная гульня-квіз для вучняў IX—XI класаў

Займальны матэрыял

- 21 Беларускія пісьменнікі-партызаны: крыжаванка. *Склаў А. І. Андруковіч*
- 64 Крыжаванка «Па старонках твораў Васіля Быкава». *Склала Н. М. Пашкевіч*

На другой старонцы вокладкі — партрэт Алеся Жаўрука (сапр. Аляксандр Дзмітрыевіч Сінічкін; 1910—1942). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На трэцяй старонцы вокладкі — фотаздымак памятнага каменя Васілю Вітку ў Слуцку на алеі ў гонар пісьменніка-земляка, адкрыццё якой адбылося ў жніўні 2023 года. *Фота Т. І. Корзун.*

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама даюць згоду на апрацоўку персанальных даных.

Рэдактар А. В. Міронава. Карэктар А. У. Бельская. Макет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.
Выхад у свет 30.05.2024. Фармат 60 × 84¹/₈. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02.
Тыраж 1281 экз. Заказ 42. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзёнага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУГАРТ».
ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск
У выпадку выяўлення паліграфічнага браку звяртайцеся ў вытворчы аддзел выдавецтва па тэл. (017) 379-88-78.